

KULTTUURIKASVATUSSUUNNITELMA KOLARI

1. Vastuuhenkilöt	1
2. Kulttuurikasvatussuunnitelman arvot ja tavoitteet	1
3. Kartoitus: kulttuuri- ja taidekohteita ja toimintoja Kolarissa	2
4. Toimintasuunnitelma	4
5. Kulttuurikasvatussuunnitelman toteutumisen arviointi	5

1. Vastuuhenkilöt

Kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja, varhaiskasvatuksen johtaja, lukion rehtori ja perusopetuksen rehtori

2. Kulttuurikasvatussuunnitelman arvot ja tavoitteet

2.1. Arvot

- tasa-arvoinen mahdollisuus tutustua kulttuuriperinteeseen, taiteisiin ja kulttuureihin ja lisätä ymmärrystä niistä osallistumisen ja toiminnallisuuden kautta
- luovuuden tunnistaminen ja vahvistaminen
- kasvamisen tukeminen rohkeaksi omaksi itsekseen
- turvallisuus kokeilla ja tehdä
- osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen

2.2. Tavoitteet

- paikalliskulttuureihin tutustuminen: Kolarin sijainti Tornionjokilaaksossa, valtakunnan rajalla asuminen, Kolarin kylät, murre, paikallishistoria, kaivosperinne, perinteiset elinkeinot, tyypilliset kulttuuri-ilmiöt (esimerkiksi pilkkiminen, saunominen)
- luonto- ja kulttuuriympäristöihin tutustuminen
- ilmastokasvatus ja kestävä kehitys (kulttuuri, sosiaalisuus, ekologisuus, taloudellisuus)
- kulttuuri laajuudessaan luonnolliseksi osaksi lapsen ja nuoren elämää ja tottumus harrastaa kulttuurin eri osa-alueilta esimerkiksi: lukeminen, kirjoittaminen, käynti kulttuuritilaisuuksissa (näyttelyissä, teatterissa, elokuvissa, sirkusesityksissä ja muissa vastaavissa)
- monilukutaito

Kulttuurikasvatussuunnitelma on tehty varhaiskasvatuksen, peruskoulun ja lukion lapsia ja nuoria varten.

3. Hyvät käytänteet

- kirjaston säännölliset satutunnit varhaiskasvatuksen (päivähoito, esikoulu) piiriin kuuluville lapsille
- kirjasto lahjoittaa oman kirjan kaikille ensimmäisen luokan oppilaille kirjastovierailun yhteydessä
- kirjastossa vuosittain kirjasto- ja kulttuuritoimen järjestämä Yökirjasto 4. - 5. luokan oppilaille
- peruskoululla käytössä lukudiplomi yhteistyössä kirjaston kanssa
- kouluilla teemapäiviä ja niihin liittyviä vierailuja eri kohteisiin

- lukiolla aktiivinen lukiolainen kurssi (suoritetaan olemalla mukana kulttuurieriennoissa), etämuseovierailut van Rijks-museoon barokki-teemaan käsittelyssä, tutustuminen paikalliseen kulttuuriin vastavuoroisesti italialaisen Veronassa sijaitsevat ystävyyskoulun kanssa

3. Kartoitus: kulttuuri- ja taidekohteita ja toimintoja Kolarissa

Kirjasto- ja kulttuuritoimi

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, Kolarin kunta Lapin lastenkulttuuriverkoston jäsen

Käytössä Konserttikeskuksen hallinnoima Konsertti joka kouluun -toimintamalli, jossa kunta sitoutuu tarjoamaan vuosittain ainakin yhden konsertin jokaiselle peruskoululaiselleen musiikinlajeja vaihdellen.

Kolarin kunnankirjasto ja kirjastoauto, e-kirjastopalvelut

Lasten ja nuorten kulttuuritoimintaa järjestää myös Kolarin nuorisotoimi

Valtakunnallisia projekteja Harrastamisen Suomen malli ja Taidetestaajat

Museot ja muut kulttuurisesti merkittävät rakennukset ja paikat

Museot: Sieppijärven kotiseutumuseo, Savottamuseo ja Meän elämää -näyttely Kellokas luontokeskuksessa Äkäslompolossa, Tanon talo Äkäslompolossa (tilauksesta)

Kirkot: Kolarinsaaren vanha kirkko ja tapuli (valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö Museoviraston listauksessa), Kolarin kirkko, Sieppijärven kirkko, Pyhän Laurin kappeli Äkäslompolossa, Laavukirkko Laestadius-polun varrella Sieppijärvellä

Hautausmaat: Evankelis-luterilaisen kirkon hautausmaat Kolarin kirkonkylällä, Sieppijärvellä ja Vaattojärvellä sekä vapaa-ajattelijoiden perustama Kotivaaran hautausmaa Vaattojärvellä

Muut: Siikajoen vanha mylly Pasmajärvellä ja Meän maisemat -luontopolku, erakko Heikkisen kämpä Nuottavaarassa, Porkkavaaran rajamerkki (1300-luvulta peräisin oleva Tornion Lapin ja Kemin Lapin raja), Struven ketjun piste Ylisessävaarassa Sieppijärvellä, Kolarin julkiset muistomerkit (luettelo Wikipediassa)

Näyttelyt ja näyttelytilat

Koulujen omat tilat: oppilaiden taideteokset esillä yhteisissä tiloissa, oppilastöiden näyttelyt (kuvataide, käsityö)

Kirjasto ja valtuustosali

Virtuaalinäyttelyt

Galleria Kellokas Äkäslompolossa
Essi Korvan taidekoti Willa Korva Sammalvaarassa
Särestöniemi-museo Kaukosessa

Yhdistykset

Rohki Hyä Sirkus ry
Art Äkäslompolo ry
Elokuvakerho Napapiirin Sankarit ry
Kotiseutuyhdistys Vasittu Luuta ry
Pasmajärven maa- ja kotitalousseura ry: Pasmajärven perinnepäivä
Lapin partiolaiset ry: Ylläs-Partio

Julkiset taideteokset

Venejärven koulun muraali ”Uitto Venejärvellä”
Art Äkäslompolo-aidetapahtumassa syntyneet julkiset teokset
Kolarin kunnan taidekokoelma julkisissa tiloissa muun muassa kirjastossa ja terveyskeskuksessa

Kirjallisuus

Kolarilaiset tai Kolarista kirjoittaneet kuten esimerkiksi Oiva Arvola, Kari Kaulanen, Kalle Tenhunen, Milla ja Aki Ollikainen, Ville Jaako
Kotiseutukirjallisuus: Esimerkiksi Samuli Paulaharjun Kolaria ja Lappia käsittelevät teokset vapaasti luettavissa verkossa

Elokuva

Kino Ylläs – elokuvia taivasalla Äkäslompolossa
Kino Kellokas elokuvateatteri Äkäslompolossa
Kolarissa tehtyjen elokuvien filmauspaikat ja itse elokuvat

Teatteri

Kolarin kunta on Lapin Aluetatterin jäsen: kiertueteatteri ja koululaisesitykset yhteistyössä kirjasto- ja kulttuuritoimen kanssa

Kolari kansalaisopiston kurssit lapsille ja nuorille

Sirkus (taiteen perusopetus, sirkuskurssit)

Musiikki (taiteen perusopetus, bänditoimintaa)

Kuvataide (taiteen perusopetus, kurssit)

Käsityö ja askartelu

Merkittävät kulttuuriympäristöt ja luonnonympäristöt Kolarissa

Arkeologiset kohteet museoviraston Kyppi-verkkopalvelussa (muun muassa kivikautisia asuinpaikkoja Äkäsjokisuulla, Äkäslompolossa, Ylläsjärveltä ja Nuottajärvellä (Ylisen Nuottalompolonvaaran kivikautinen asuinpaikka)

Ylläs-Pallas kansallispuisto (Suomen vilkkain ja suurin), Yllästunturi: (matkailukulttuuri, talvikulttuuri, liikuntakulttuuri luonnonympäristön lisäksi), Ylläsjärvi – Äkäslompolo maisematie, Pakasaivo (luontokohde ja rikas uskomusperinne, kansallispuiston tuntumassa)

Suur-Teuranvuoman suoalue – Euroopan suurin suo ja telatie

Tornionjokilaakso maantieteellisenä paikkana, valtakunnan raja Ruotsin kanssa, Meänkielinen kulttuuri Tornionlaakson Ruotsin puoleisissa rajakunnissa, kveenikulttuuri Pohjois-Norjassa, talvitiet vesistöjen jään päällä (esimerkiksi Muoniojoen yli Ruotsiin)

Venejärven kylä valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (Museoviraston listaus)

Kolarinsaaren vanha markkinapaikka ja kulttuuripolku

Laestadius-polku Sieppijärveltä Lappeaan (kuljettu telatietä pitkin Pajalaan)

4. Toimintasuunnitelma

Varhaiskasvatus (perhepäivähoito ja päiväkodit)

- vuosittainen retki lähiympäristön kulttuuriperintö- tai luontokohteeseen
- jokaiselle päiväkodin lapselle tarjotaan vuosittain kaksi lastenteatteri- tai musiikkiesitystä (syksy ja kevät)
- päiväkotien säännölliset kirjastokäynnit, kirjastoauton aikataulu sopeutettu kylissä sijaitsevien päiväkotien päivärytmiin
- jokainen lapsi saa esille oman työn, teoksen tai esityksen varhaiskasvatuksen aikana joko päiväkodissa, kirjastossa tai sosiaalisessa mediassa
- jokaiselle varhaiskasvatuksen lapselle tarjotaan vähintään yksi museovierailu varhaiskasvatuksen aikana

Esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1 - 6

- Kirjastoleikki (kirjastonkäytön opetus) kirjastossa 1. luokan oppilaille kirjastovierailun yhteydessä
- Kirjastoseikkailu (kirjastonkäytön opetus) 4. – 5. luokan oppilaille kirjastovierailun yhteydessä
- Kirjastosuunnistus (kirjastonkäytön opetus) 6. luokan oppilaille kirjastovierailun yhteydessä
- kaikille tarjotaan vuosittain kaksi teatteri- tai musiikkiesitystä (syksy ja kevät)
- oppilas saa esille oman työn, teoksen tai esityksen toisille oppilaille tai aikuisille koululla, kirjastossa tai sosiaalisessa mediassa
- jokainen oppilas saa katsoa vähintään yhden elokuvan joko elokuvateatterissa tai luokassa
- retki lähiympäristön kulttuuriperintö- tai luontokohteisiin
- vähintään yksi lastenkirjailija- tai muu taiteilijavierailu vuosittain kaikille oppilaille

Perusopetuksen vuosiluokat 7 - 9

- kaikille 7. luokan oppilaille kirjastonkäytön- ja tiedonhaun opetus kirjastovierailun yhteydessä
- oppilas saa nähdä vähintään kaksi teatteri- tai musiikkiesitystä lukuvuoden aikana (syksy ja kevät)
- vähintään yksi lastenkirjailija- tai muu taiteilijavierailu vuosittain kaikille oppilaille
- oppilas saa esille oman työn, teoksen tai esityksen toisille oppilaille tai aikuisille koululla, kirjastossa tai sosiaalisessa mediassa
- retki kulttuuri- tai luontokohteeseen yläkoulun aikana
- elokuvaesitys joko elokuvateatterissa tai koulun tiloissa (verkkoesitys)
- 7. luokan oppilaat tekevät museokäynnin

Lukio

- lukion aikana vähintään yksi teatteriesitys, konsertti tai taiteentekijävierailu
- retki kulttuuriympäristö- tai luontokohteeseen lukion aikana
- vanhojen tanssit (lukion 2. luokka) ja oppilaitten tanssiesitys varhaiskasvatukseen osallistuville ja perusopetuksen oppilaille

5. Kulttuurikasvatussuunnitelman toteutumisen arviointi

Vastuuhenkilöt arvioivat suunnitelman toteutumisen kolmen vuoden välein